

Zábavná vlastivěda od Bílé hory po současnost

Pracovní sešit pro žáky 5. ročníku ZŠ

Veronika Krejčí

Poznámky pro učitele

Zábavná vlastivěda od Bílé hory po současnost je pracovní sešit pro všechny nadšené historiky a badatele, kteří rádi luští nejrůznější hádanky a šifry, ale poradí si i s vyhledáváním informací z nejrůznějších zdrojů.

Úkoly slouží především k zatraktivnění **opakování historického učiva vlastivědy**, ale rozvíjí také řadu dalších důležitých kompetencí. **Podporují rozvoj čtenářské a informační gramotnosti, logického myšlení a kritického myšlení, rozvíjí komunikační dovednosti i orientaci v různých prostředích** (čtvercová a bodová síť, mapa, bludiště).

Pracovní sešit je vybaven přílohou určenou k rozstřihávání. Žáci si z ní budou postupně odstřihávat obrázky a texty, které jsou třeba k řešení některých úkolů. Vzhledem k tomu, že pracovní sešit slouží k opakování učiva, mnohé z informací by měli žáci znát či je umět dohledat ve své učebnici vlastivědy. V pracovním sešitu se však objevují poznatky nad rámec běžného učiva, které **mají žáky vést k práci s různými informačními zdroji**. Potřebné informace mohou žáci vyhledávat na internetu či v encyklopediích.

Pracovní sešit obsahuje **velké množství ilustrací**, které žákům pomáhají **vytvářet konkrétní představy o jednotlivých historických obdobích** a podporují tak **lepší zapamatování informací**. Ilustrace jsou koncipovány jako omalovánky, které si mohou žáci vybarvovat. Samostatně vybarvit mohou také obálku pracovního sešitu, čímž k němu získají osobnější vztah.

Klíč s řešením úkolů je dostupný na internetové adrese

<https://www.vydavatelstvi.upol.cz/o-nas/edice/malovana-vlastiveda>.

Stáhnout si jej můžete také pomocí tohoto QR kódu.

VZNIK ČESKOSLOVENSKA		
28. října 1918 byla vyhlášena samostatná		
ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA (ČSR) – tomuto období se říká také PRVNÍ REPUBLIKA.		
Velkou zásluhu na jejím vzniku měli čestí a slovenští politici, kteří byli během války v zahraničí:		
		
Tomáš Garrigue Masaryk	Edvard Beneš	Milan Rastislav Štefánik
ČSR se skládala z několika území:		
1. Čechy		
2. Morava		
3. Slezsko		
4. Slovensko		
5. Podkarpatská Rus		
Prvním prezidentem se stal T. G. MASARYK.		
Po jeho odstoupení byl prezidentem zvolen E. BENEŠ		

Pracovní sešit Zábavná vlastivěda od Bílé hory po současnost volně navazuje na pracovní sešit **Malovaná vlastivěda od Bílé hory po současnost**, který žákům jednotlivá historická období přibližuje formou bohatě ilustrovaných zápisů.

Milí malí badatelé,

naše minulost je plná záhad a tajemství, které je třeba rozluštit. V tomto pracovním sešitu na Vás čeká mnoho nelehkých úkolů ve formě šifer, křížovek i jiného luštění.

Práce výzkumníků není snadná, ale každá záhada se dá nakonec rozluštit. Stačí se pořádně zamyslet, někdy i zapátrat a řešení se objeví.

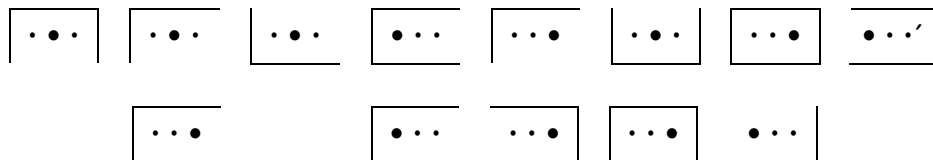
Ať se Vám při rozplétání řešení úkolů daří!

Vaše autorka

BITVA NA BÍLÉ HOŘE

1. Povstání českých pánů začalo defenestrací 3 pražských radních.

V tajence se dozvíš, co slovo defenestrace znamená: _____.

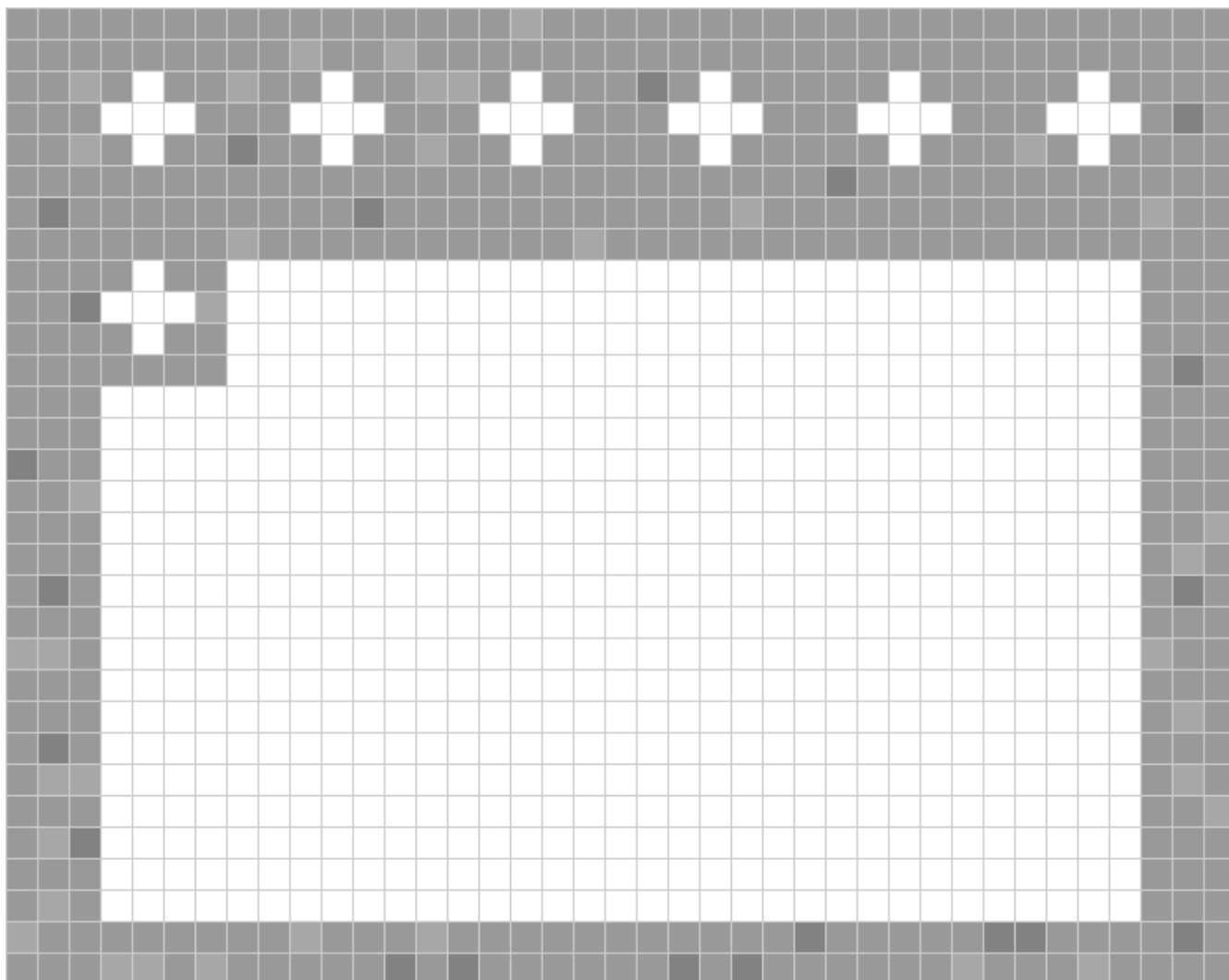

2. Popravu 27 českých pánů po bitvě na Bílé hoře připomíná 27 křížů na dlažbě Staroměstského náměstí v Praze.

Dokážeš dlažbu dokončit? Ale dobře počítej!

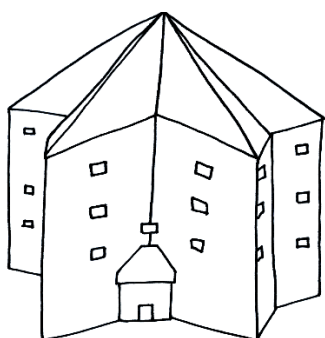
Šifrovací klíč

A	B	C	D	E	F	G	H	CH
I	J	K	L	M	N	O	P	Q
R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

BITVA NA BÍLÉ HOŘE

3. Barevně vyznač body, které určuje souřadnicový kód. Potom je postupně spojuj tak, jak jsi je vyznačoval. Spojením získáš tvar podstavy zámku na Bílé hoře, u kterého byla roku 1620 svedena bitva. Obrázek ti pomůže také objasnit jméno stavby.

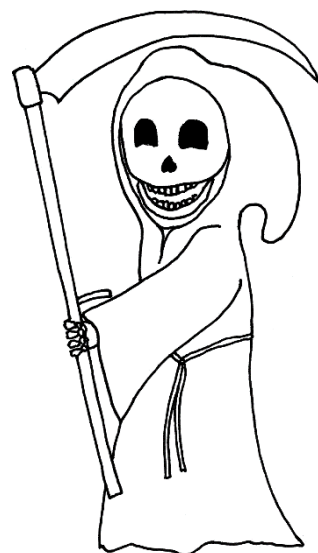

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	Kód
1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	F3;
2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	F7;
3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	C9;
4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	F11;
5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	F15;
6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	I13;
7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	L15;
8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	L11;
9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	O9;
10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	L7;
11	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	L3;
12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	I5;
13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	F3;
14	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
16	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	
17	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	

Je to renesanční letohrádek H_____.

4. Jedním z popravených pánů byl profesor, doktor, filozof a diplomat Jan Jesenius, který u nás uspořádal první veřejnou _____.
Dokončení najdeš v křížovce. Slova vyplňuj →.

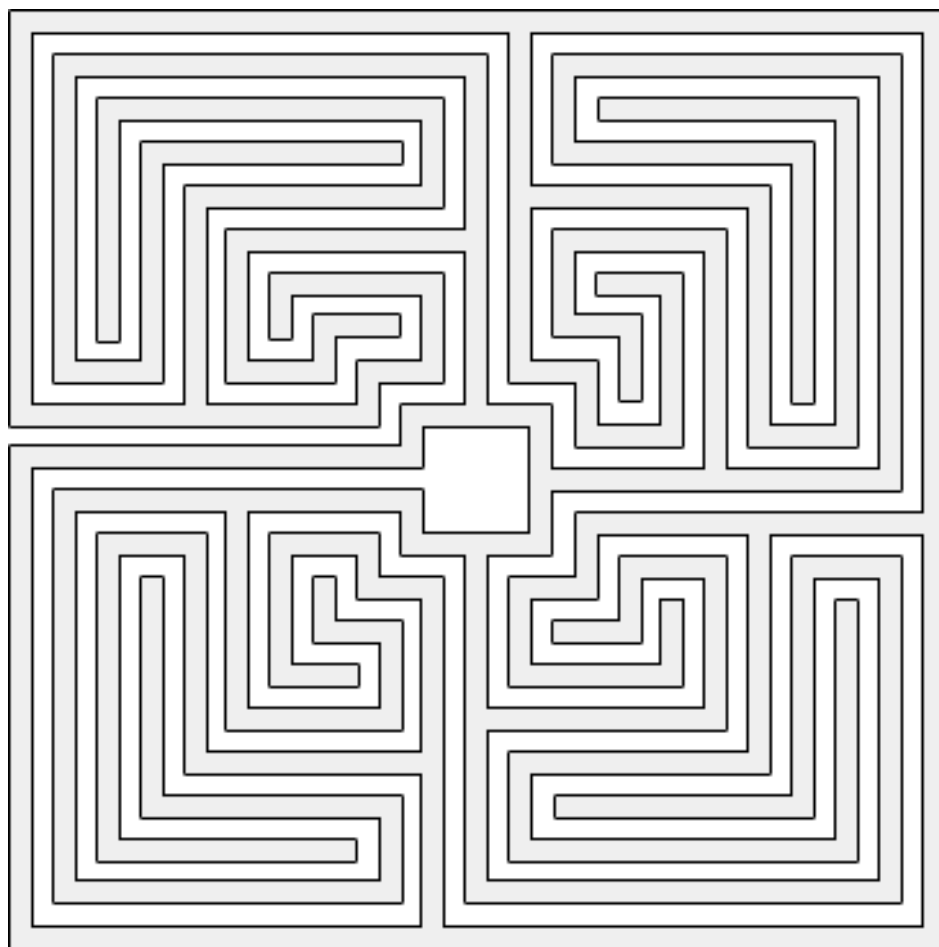
1								Vykonání trestu smrti.
2				V				Vojenské střetnutí mezi dvěma a více stranami.
3								Popravčí, který vykonával trest smrti.
4								Dlouhotrvající vojenský konflikt mezi dvěma a více stranami.
5								Dlouhá ruční střelná zbraň.

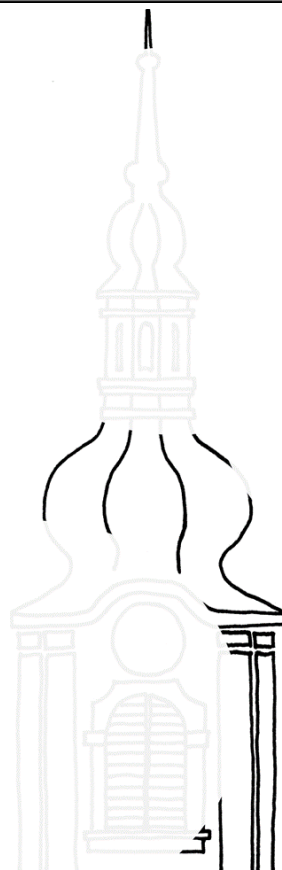
BAROKO

1. V období baroka vznikaly krásné zámecké parky. Mnoho z nich obsahovalo také bludiště.

Dokážeš dojít do středu zámeckého bludiště?

2. Zahraj si na restaurátora a oprav věž a kupoli barokních staveb. Obrázky dokresli.

3. Doplň vysvětlení.

Restaurátor je umělec, který

JAN AMOS KOMENSKÝ

1. Jan Amos Komenský sepsal v roce 1653
Pravidla chování sebraná pro mládež.

Pravidla si přečti a označ podle následujícího klíče:

- ✓ Pravidlo se podobá pravidlu z našeho Školního řádu nebo Třídních pravidel.
- + Pravidlo bych do Školního řádu nebo Třídních pravidel přidal.

Pravidla, která se ti líbí nejvíc, si podtrhni barevně.

Chování ve škole

1. Do školy pospíchej jako ke hře (je také hrou) a nikdy nezůstávej doma.
2. Své školní pomůcky, které budeš toho dne v hodinách potřebovat, si vezmi s sebou. Je hanba, jestli si žák musí odjinud vypůjčovat knihy, papír, pero, inkoust.
3. Sedni si na své místo, ne na cizí.
4. Neruš ostatní hlasitým mluvením ani děláním hluku. Dělej v klidu své věci, dokud nepřijde učitel.
5. Styď se mít učeného učitele a učené knihy, sám však být neučený. Snaž se znát to, co znají tvoji učitelé a tvé knihy.
6. Podporou paměti jsou deníky. Do nich si zapisujeme to, čemu jsme se přiučili. Nemít tedy deník nebo mít ho v nepořádku je neklamným znamením lenivého žáka.
7. Za nešťastný považuj ten den nebo hodinu, kdy ses ničemu nenaučil, kdys nic nepřidal k svému vzdělání.
8. Po odchodu ze školy spěchej domů, neběhej po ulicích, nezastavuj se, nedělej nic nedovoleného.
9. Doma ochotně pomáhej rodičům. Čas, který ti zbude po obstarání domácích záležitostí, věnuj opakování učiva. V životě není nic důležitějšího než čas. Kdo utrací čas, utrací život.

Chování vůči spolužákům

1. Všechny druhy v studiu považuj za přátele a bratry.
2. Nezačínej s nikým boj, leda o vědění. Ale ani tu se nepouštěj do hádek a nenávisti, nýbrž závod v pilnosti.
3. Učenější a skromnější spolužáky více miluj a raději se s nimi stýkej.
4. Koho chceš předstihnout pochvalou za pilnost, toho často vyzývej k soutěžení.
5. Jestliže se někdo nedá tímto způsobem podnítit k soutěži o pochvalu, nechť dojde výsměchu a opovržení jako líný klacek.

JAN AMOS KOMENSKÝ

2. Vytvoř si vlastní třídní pravidla.

